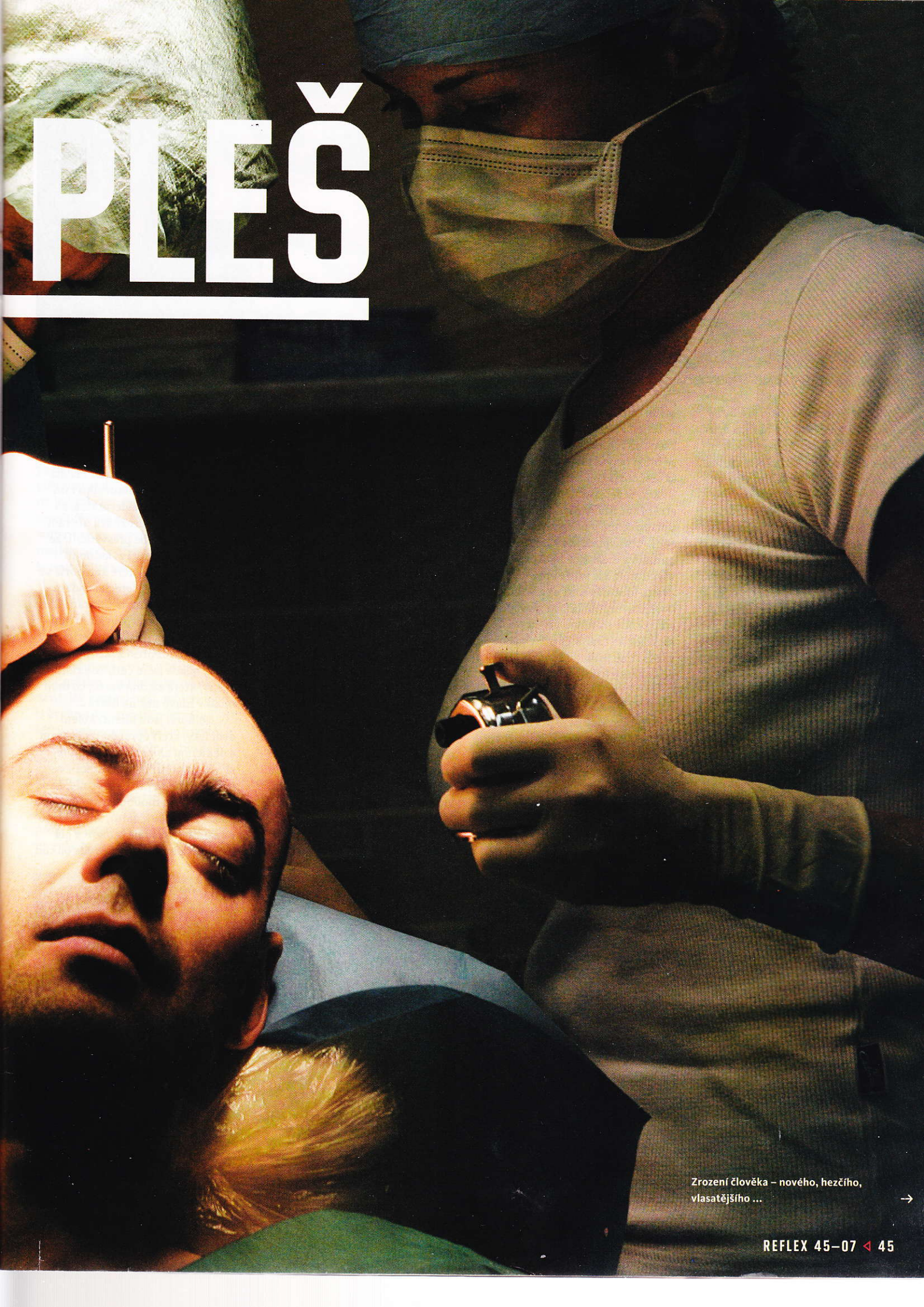

NA VLASTNÍ

Bierhanzlova mast – na lysinu past! Zázračná vodička, která zavlasí plešatou lebku – sen pětapadesáti procent mužů trpících alopecií. Naštěstí máme emancipaci, takže ztráta vlasů se nevyhýbá ani šestnácti procentům žen. Jenomže kouzelné mastičky patří jen do filmů. Ve skutečném životě se pro krásu trpí. A tak jsem svou hlavu s kouty velkými tak, že by se v nich dalo hrát na schovávanou, položil na operační stůl a nechal si čelo osázet odolnějším vlasovým porostem z oblasti zátylku. Cítil jsem se jako kus hadru v šicím stroji, ale zajímalo mě, nakolik takováhle operace člověka změní. Fyzicky, především však psychicky ...

PLEŠ

Zrození člověka – nového, hezčího,
vlasatějšího ... →

Vše začíná hrstí nejrůznějších prášků – být tak fetiškem, nemohl bych si přát víc!

Objevit přípravek, kterým by se potřela hlava lysá jak hora, a druhý den už by se vymýšlely módní účesy, je odvěký sen všech výrobců kosmetiky. A protože mu věří, přicházejí každou chvíli s nějakým novým a tentokrát zcela zaručeným preparátem, po jehož aplikaci holá hlava zaroste bujnou kštici.

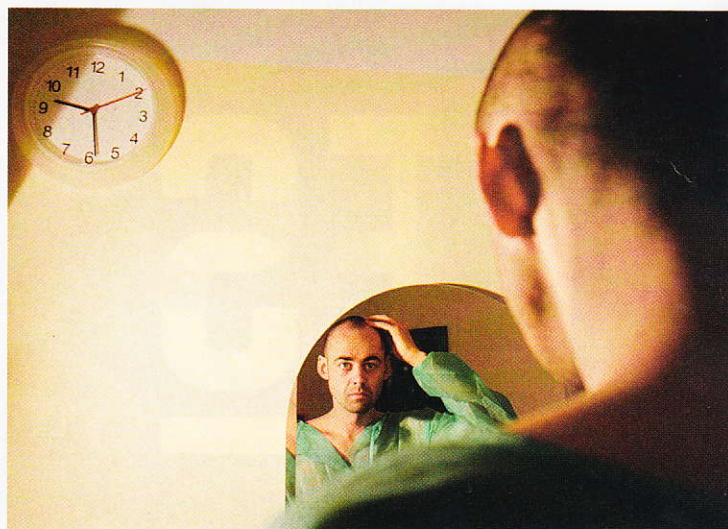
„Moc všem těm zázračným vodičkám a mastičkám na růst vlasů nevěřím,“ říká MUDr. Petr Hajduk, primář GHo Clinic. „Pokud máte vnitřní problém, těžko ho můžete řešit vnější aplikací.“ Jinými slovy – Bierhanzlova Pipka ani mast z kachních vajec nefungují. Určitým řešením jsou pouze pilulky obsahující finasterid – jedinou dosud známou látku, která blokuje tvorbu DH-testosteronu, jenž je vinný plešatění. Na našem trhu jsou k dispozici minimálně čtyři komerční preparáty tohoto typu; všechny na předpis teprve po krvěném vyšetření. Nejlevnější přijdou měsíčně zhruba na 330 korun, kdo však preferuje výhradně výrobky

Made in USA, zaplatí pětinasobek. Je tu jen jeden malý problém: všechny tyhle zázračné pilulky se musí užívat dlouhodobě, což ve skutečnosti znamená – navždy.

Kdo to se zalesněním holých straní své hlavy myslí opravdu upřímně, má v podstatě jediné řešení – transplantaci vlasů. Bierhanzlova mast sice byla pro muže všech kast, ale tahle operace, takzvaná follicular unit extraction (FUE), tak úplně lidová není. Jeden štěp přijde na 95 korun – a při operaci čítající tisíc štěpů ... Ovšem v této ceně je vše, od práce, léků až po bagetku k obědu.

KUP SI VLÁSEK!

Nejpodstatnější je první krok – potřebuji vůbec transplantaci vlasů? Vlasy sice již několik let zbaběle vyklízejí pozice a stahují se do koutů, ale panice už nejsem a každou ženskou lze koneckonců ukecat. Takže nepotřebuji. Na druhou stranu – proč nebyť ještě krásnější? Nebo se tak alespoň cítit ... Navíc

Naposledy obhlížím svou starou hlavu – již za pár hodin bude krvavá, ale vlasatá!

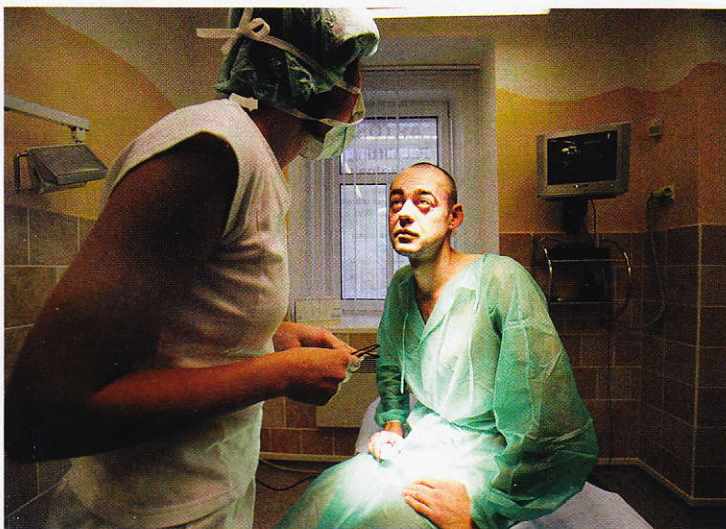
jsem člověk zvědavý a zvědavost někdy bolí. Takže pojďme do toho! Ostatně, je to dneska docela módní a běžný zákrok, asi jako pro ženu některá z mnoha plastických operací. Vždyť jen na klinice GHo podstoupí operaci týdně v průměru deset pacientů, z toho dvě ženy. Počet konzultací je zhruba dvakrát vyšší.

„V podstatě lze naše klienty rozdělit do tří kategorií,“ vypočítává MUDr. Hajduk při našem prvním setkání, když nejprve zkontroluje můj vlasový porost, pak se poptá na vlasatost mého otce, děda, praděda a několika předků bojujících za třicetileté války, načež mě uzná schopným podstoupit transplantaci, „první z nich jsou velice mladí muži, kteří ráno po flámu zjistí, že jim vypadlo pár vlasů, a zpanikaří; těm většinou doporučuji ještě nějaký čas s transplantací posečkat. Druhou kategorií jsou třicátníci, kteří pomalu zjišťují, že už nemají kštici jako v osmnácti, přesto by ještě chtěli vypadat k světu a honit holky – ti už jsou na to pře-

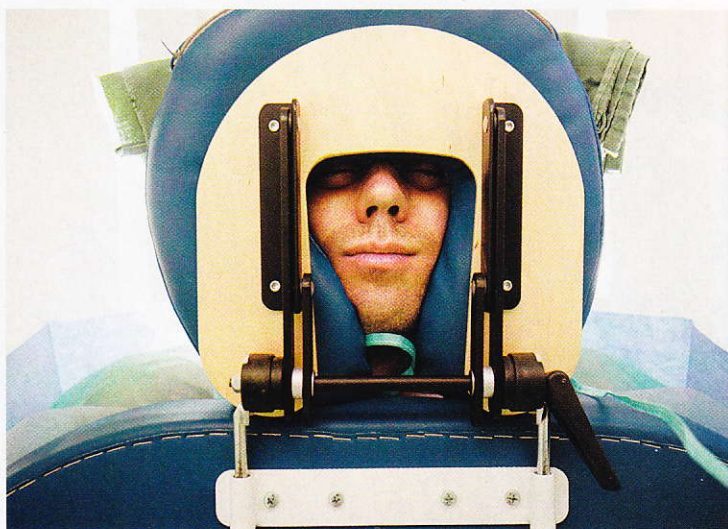
ce jen mentálně zralejší, navíc mají na podobný zákrok peníze; tady většinou problém nebývá. Třetí skupinou jsou čtyřicátníci a výše. Ti už to však kvůli ženám nedělají – obvykle mají manželku i milenku, nějakých padesát tisíc za novou ofinu je nerozhází, ale rádi by ještě sami sebe přesvědčili, že dokáží své stárnutí zvládnout.“

Přemítám, do které kategorie ve svých pětatřiceti letech spadám – je to kvůli holkám, nebo stárnutí? Mentálně si občas připadám pod zákonem na ochranu nezletilých, a co se týká depresí z postupující pleše, někde jsem četl, že existují i ženy, které zajímá víc to, co mají muži v hlavě než na hlavě ...

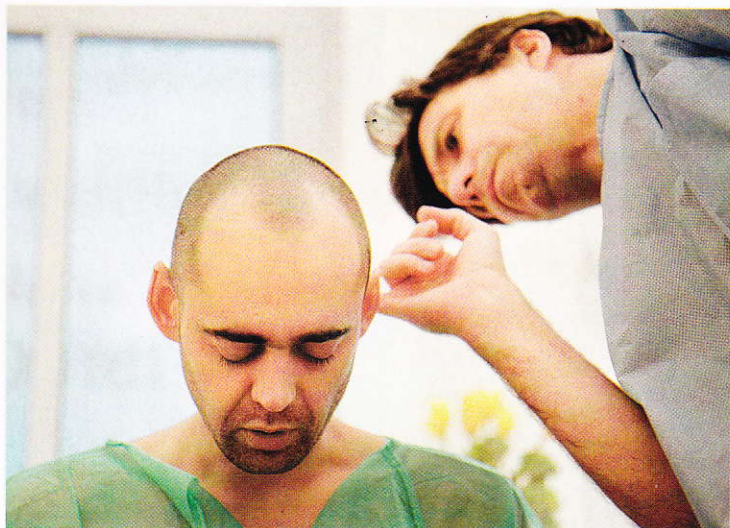
„Nejhorší jsou klienti kolem dvacítky, kteří opravdu trpí silnou a dědičnou alopecii a chtějí ji řešit okamžitou transplantací – velice obtížné se jim vysvětluje, že se do budoucna mohou dostat do dvou pastí: jednak vizuální, kdy přijdou o všechny vlasy na temeni a při dalších operacích už nebude odkud

Prášky už účinkují – svět je růžový a ten fialový ufon naproti mně sem naprosto zapadá

Tak strávím hodiny. Nekontrolovatelně slintám – vínou prášků a doktorčiných nohou.

„Odsud vezmeme pět set vlásků a přesuneme do koutů,“ tvrdí MUDr. Hajduk

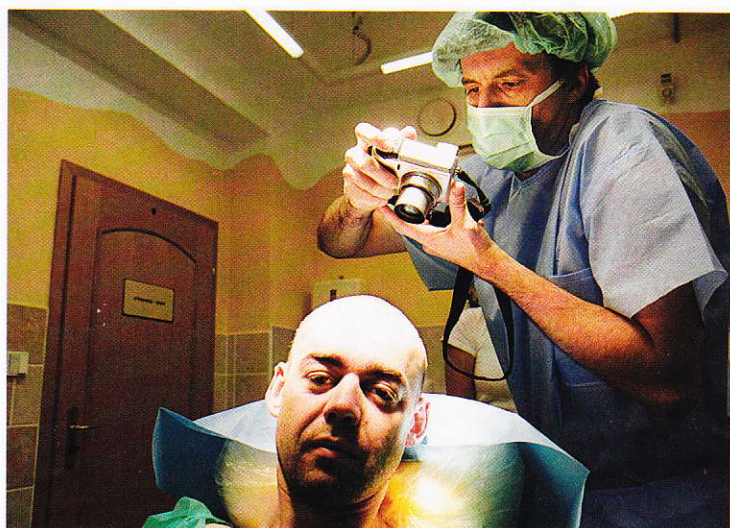
brát vlasy, za druhé do finanční, kdy čelo sice budou mít vlasaté, protože štěpy přesazené ze zátylku už jim z čela nevypadají, ale alopecie může postupovat a oni budou potřebovat další a další desetitisíce na její zakrytí. Potíž je, že těmhle mladíkům se něco takového nesmírně těžce vysvětluje – obvyčejně mají pocit, že dneska si mohou koupit úplně všechno.“

MÍRNĚ SLINTAJÍCÍ PACIENT

Druhý den podstupuji operaci. Úderem osmé se na pokoji převlékám do operačního zeleného hábitu, vstupuje sestra a přináší mi hrst prášků – antibiotika na uklidnění, lék proti alergii, tabletku proti krvácení a ampulku proti bolesti; narkomanovo srdce by z té dávky zaplesalo. O chvíli později uléhám na sále na lůžko, pěkně na břicho jako u maséra. Teoreticky vím přesně, co mě teď čeká – ze zátylku, kde jsou vlasy geneticky naprogramované poněkud jinak než na čele, takže nereagují na derivát

testosteronu (proto i plešatí muži mívají alespoň pověstné kolečko), mi budou přesunuty na čelo; prostě zaplní kouty, abych do budoucna nemusel ve společnosti stát v koutě. Prakticky jsem však napjatý v očekávání věcí příštích.

Prvním krokem je anestézie; tak trochu jako u dentisty. Do zátylku se v centimetrových rozstupech patnáctkrát zabodne injekční stříkačka a pod kůži vstříkne suprakain; jsem ujišťován, že jde o zubařské anestetikum, které velmi rychle zabírá, působí asi dvě hodiny a je málo toxické. Jsem rád, že mi není vidět do tváře sešklebené bolestivou grimasou. Po pár minutách začíná za pomoci vrtačky se 4800 otáčkami za minutu a jehličkou o průměru 0,7 milimetru samotný odběr štěpů. Odborně řečeno – na vlas ostríhaný na délku dvou milimetrů se nasune jehlička a vrtačka z tkáně doslova vyšroubuje tzv. folikulární jednotku, která obsahuje jeden až tři vlasy, které se uloží do fyziologického

Snímek na památku a do archivu GHO Clinic – usmívejte se a tvařte se mile a plešatě

roztoku, směsi glukózy, vitamínů a antioxidantů ... Pocitově vyliče-no – necítím nic, dokud nepřestane působit anestetikum a vrtačka se nezačne zakusovat do citlivé kůže; dostávám dalších několik injekcí.

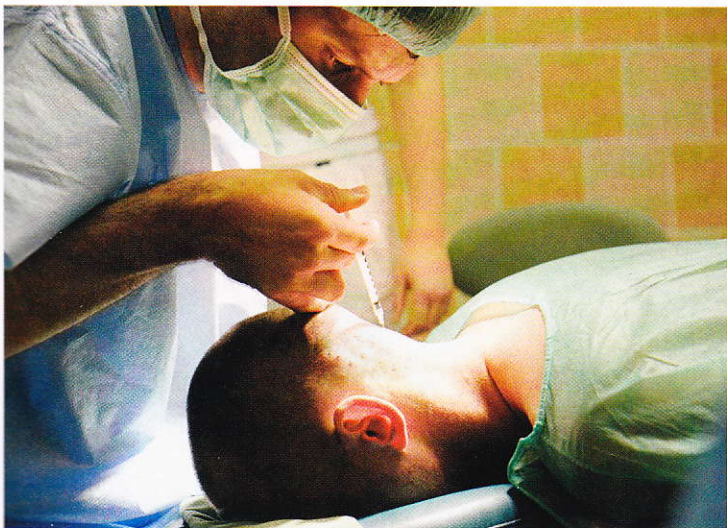
Při znecitlivění poslouchám, jako by někdo natrhával velmi jemné pláténko. Není to nijak nepříjemný zvuk, jako by se mě to ani netýkalo, říkám si s pohledem zabořeným do země, zrak bloudí po linoleu a osahává nohy doktorky, která mi ze zátylku vyšroubovává folikulární jednotky; celkem mi jich z hlavy vydloube během dvou hodin pět set, přesně odpočítaných sestrou. Pravidelné cvakání odpočítávadla a silná dávka prášků mě pomalu uspávají. Probudí mě tiché nepravidelné pleskání – z pootevřených úst se mi linou sliny, které dopadají do doktorčiných sandálů. Mumlám slova omluvy. „To je v pořádku, to dělaj’ ty prášky,“ řekne hlas nad mou hlavou.

Konečně v roztoku skončí pětistá folikulární jednotka, mohu

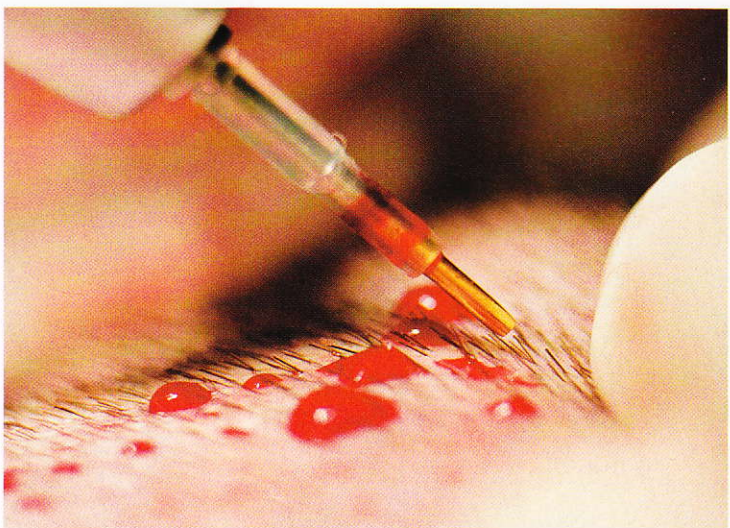
vstát. Operační sál mi tančí před očima a pohled na odpadkový koš naplněný po okraj zkrvavenou gázou mi přizvedne žaludek; byl jsem upozorněn, že neztratím víc než padesát mililitrů krve, což je asi dvojnásobek běžného odběru krve u doktora, takže pravděpodobně jsem zatím nevykrvácel. David Kraus má z mého stavu radost a vesele fotografuje. Sestra mi pomůže dojít na pokoj, kde mě čeká oběd – omámeně přežvykuji bage-tu se sýrem a tupě zírám do rohu pokoje; pohledu do zrcadla se úzkostlivě vyhýbám.

GIGOLO – MILÁČEK ŽEN

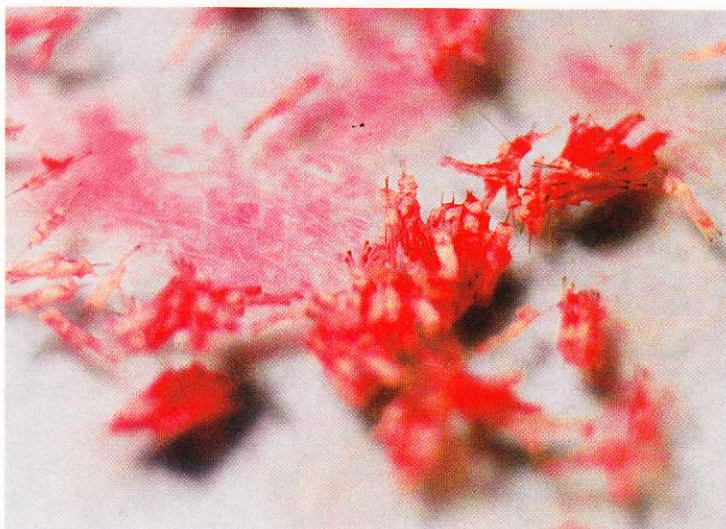
Po hodině se vracím na sál. Lůžko je proměněno do polosedící pozice, tak trochu jako u zubaře. A zase jsem jak pod šicím strojem, do kůže se zabodávají jehly a plní mi čelo anestetikem; zůstane oteklé ještě několik dní, jako by si na něm udělal piknik roj včel. Vnímám ještě doktora, jak mi vysvětluje: „Anestetikum operované mís-

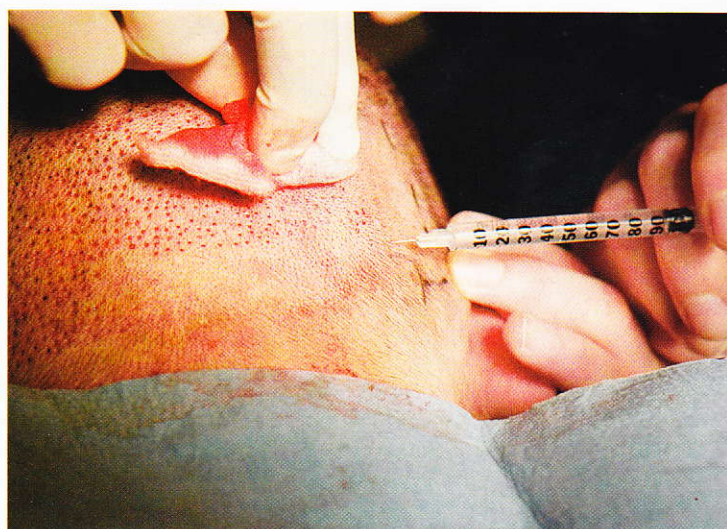
Anestezie jako u zubaře – jen namísto jedné injekce do dásně jich je patnáct do zátylku

Během operace přijdu až o padesát mililitrů tělní tekutiny – taková ztráta krve!

Koupelec pro vlásky vyvrtané ze zátylku – směs glukózy, vitamínů a antioxidantů

Ke své smůle jsem snídal, anestetikum přestává brzo působit – chce to další injekce

to jednak znecitliví, jednak látka v něm obsažená stáhne cévy, takže krvácení bude menší, což nám umožní vsadit vám do čela vlasové štěpy.“

Pak jsem usnul, jen občas mě probudilo, když mi někdo z doktorů narovnal padající hlavu. Teprve dodatečně jsem se dozvěděl, co se se mnou ve spánku dělo. Ze dvou stran k mé nebohé hlavě přistou-

dělá dopředu všech pět set mírně krvácejících dírek; v tu chvíli bych svou hlavu opravdu vidět nechtěl! Do tohoto předpřipraveného záhonku se posléze začne pomocí dvou pinzet osazovat nový travník – první pinzetou se díрка v hlavě roztáhne, druhou se do ní vloží štěp. Kůže je elastická, stáhne se kolem štěpu a cibulku vcucne do sebe. Kapka krve z každé ranky za-

ré je třeba přetahovat přes hlavu. Taky nesmím den po zákroku pít džusy, perlivé vody, kávu a čaj, nejíst citrusové plody, tři dny po zákroku se vyhýbat alkoholickým nápojům, dva týdny nesportovat a nepracovat; aspoň něco pozitivního – myslím tu práci!

Domů se dostanu taxíkem – jsou čtyři odpoledne, ale řidič si mě prohlíží jako noční mūru z Elm Street,

tylku skoro zmizely. Uplynulo pět dní, hlavu mám, jako bych usnul na kaktusu. Z domu vycházím jen naproti do večerky pro nezbytné jídlo, v mikíně s kapucou, zakrytý jako hiphopový zpěvák. Ale konečně mohu začít oddolovat strupy – jemně! Tak něžně, jako se dotýkám zaslzle krve v okolí kratičkých vlásků, jsem snad ještě žádnou slečnu nehladil. Rudohnědé stroupky sněží do umývadla – i s vlásky! Rychle počítám: celkem šestapadesát vlásků velikosti dvou denních vousů! Byl jsem příliš necitlivý, nebo jsem měl ještě den dva počkat? Zničil jsem svou agresivní ukvapenosti výsledek několikahodinové operace? Okamžitě volám na kliniku, snaží se mě uklidnit: „Vypadly vám pouze vlásky, cibulky samotné v kůži zůstaly. To jen přesazení z temene hlavy do čela jim způsobilo takový šok, že se otevřely a vlasy z nich vypadly. Klidně vám může vypadnout i polovina přesazených vlasů a nic se neděje. Ženám obvykle vypadají úplně

OD OPERACE UBĚHL ROK – DODNES MARNĚ ČEKÁM, KDY SE ZMĚNÍM V KRASAVCE, ODJEDU DO SAN FRANCISKA A STANU SE GIGOLEM

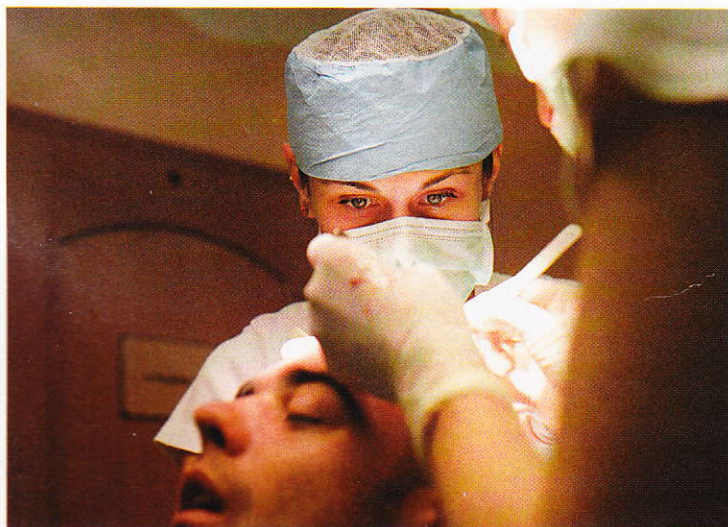
pili doktoři a paralelně osazovali můj krvavý záhonek. „Čím kratší dobu jsou štěpy mimo tělo, tím lépe – hrajeme tak trochu o čas, proto dva doktoři,“ objasňuje mi o měsíc později v rámci kontroly primář Hajduk. V podstatě jde o to, že se na čele stejnou jehlou s titanovým hrotem, jakou se štěpy vyvrtávají ze zátylku, jen o menším průměru 0,65 milimetru, na-

působí jako lepidlo – během dvou hodin sedí štěp pevně v kůži ...

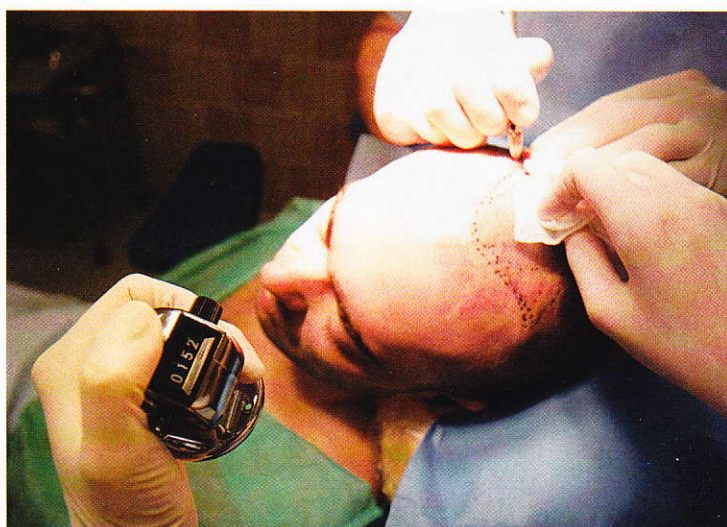
Primář Hajduk obhlédne své dílo – je spokojen, fotografuje si mě jako šikmou věž v Pise, on kvůli dokumentaci, Kraus pro článek. Je mi to jedno, pořád ještě jsem pod prášky. Mohu se jít převléknout. Na odchodu mě primář upozorňuje – dva dny bych měl nosit pouze košile, rozhodně žádné tričko, kte-

naštěstí se na nic neptá. V bytě se svalím do postele a okamžitě usínám. Během spánku se mi ze zátylku sveze gáza a promění bílý polštář v prapor dělnického hnutí. Čelo mě pálí a temeno svědí tak, že myslím pouze na drbání; raději se začtu do bulvárního tisku.

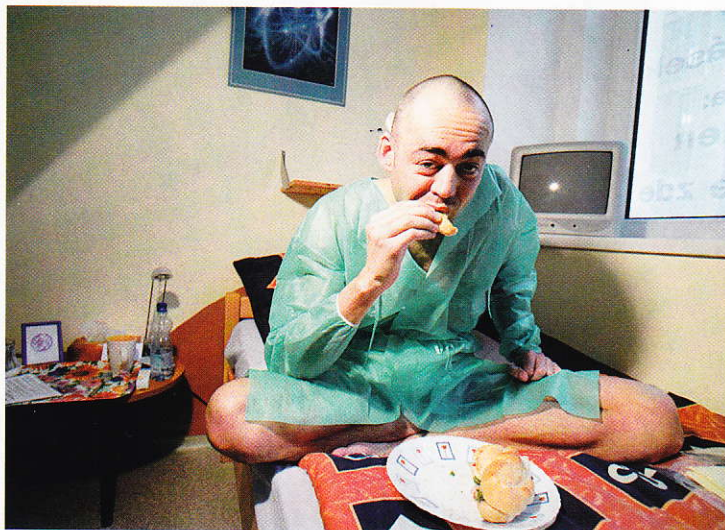
Druhý den ráno se situace mění – na čele se začínou tvořit svědivé strupy, stopy po dírkách na zá-

Hraje se o čas, štěpy musí co nejrychleji zpět do těla – proto na mně pracují dva doktoři

Málokdo má vlasy spočítané, ale v případě štěpů se vše přesně odpočítává – 95 Kč za kus

K obědu je sýrová bageta a voda – pod prášky však vůbec nevím, co žvýkám

všechny. Časem vám však z cibulek vyrostou nové, nebojte se.“

Chápu, ve filmu Rozpuštěný a vypuštěný se tomu říká nulové stadium – zbytky starých vlasů mizejí, aby uvolnily místo novému, kvalitnímu porostu.

Tato fáze léčby pacienta obvykle vyděsí – zbytečně. Lze se uklidnit v sanatoriu pro duševně choré a vyčkat druhé fáze, která vede k překvapivému výsledku – na hlavě jako na dobře pohnojeném poli vybují nečekaně bohatý porost.

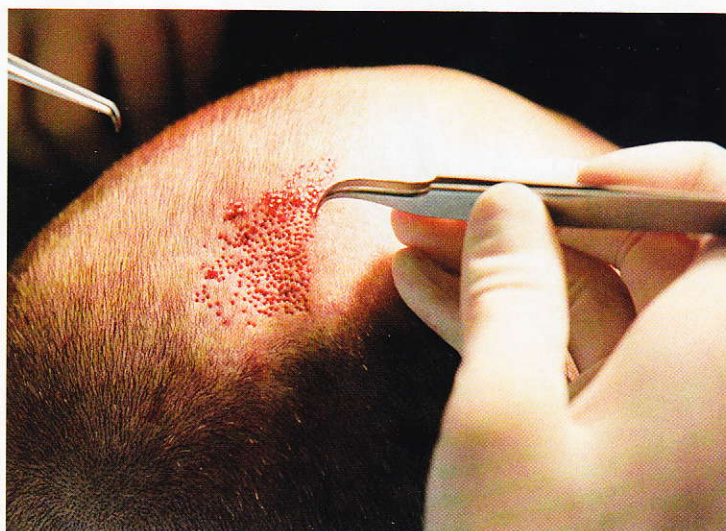
A navíc je tady těch deset případů s nepředvídaným vývojem – pořád mám naději, že bych mohl neunést psychicky svou nečekanou krásu a odjet do San Franciska, kde bych se vrhl do víru prostopášného života ... A tak čekám, měsíce míjejí a já se snažím zahnat nepříjemně vlezlé rozpaky z netečnosti mého okolí – ani ti nejbližší si nevšimli, že mi na hlavě bují hříva, která by měla dostat i bez pěveckých dispozic do muzikálu Hair. Pro všechny případy se čtvrt roku po operaci

ptám při kontrole primáře Hajduka, kdy se dostaví ten překvapující výsledek a já se stanu krásavcem, který odjede do San Franciska, kde bude žít jako gigolo – miláček žen. „Než vlasy dostanou nějaký tvar, než se kůže trochu vzpamatuje, než dorostou krevní cévy a cibulky začnou být opravdu plnohodnotné, to přeče jen chvilku trvá – asi tak půl roku.“ Jsem

trpělivý. Smutné však zůstává, že opravdu jediný, kdo po tuto dobu bedlivě pozoroval změny na mé hlavě, byl můj kadeřník; navzdory rozšířeným představám o lazebnících není homosexuál, jeho zájem o můj porost byl profesionální ...

STĚHOVÁNÍ BUNĚK

Přesně po půl roce jdu na druhou operaci – dalších pět set ště-

Začíná druhé kolo – do čela je vysekáno 500 otvorů a do nich vsazen stejný počet štěpů

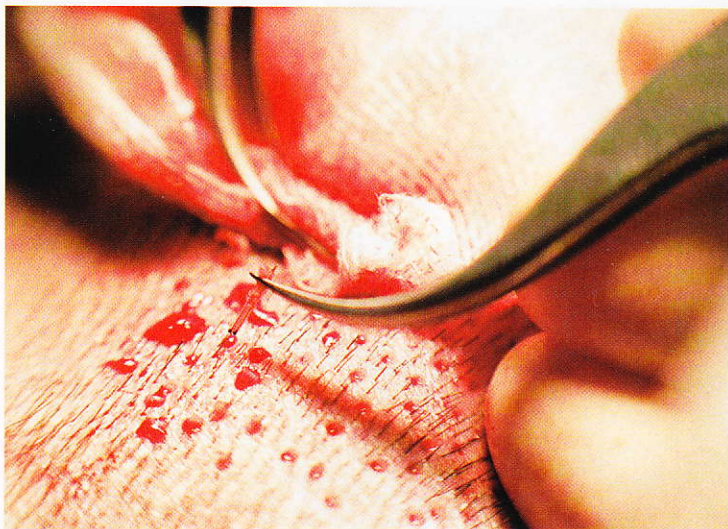
pů; říkáme jí zahušťující. O měsíc později si při kontrole postěžuji, že si nikdo mé vlasové proměny nevšiml. Primář mě uklidňuje historií o jednom svém pacientovi ze Slovenska. „Absolvoval celkem tři operace, měl opravdu hodně velkou pleš – kolečko na vrchu hlavy a značné kouty. Naštěstí měl dobré dárcovské místo, kde bylo co brát. Dneska má ofinu skoro do půl-

velkou pozornost okolí, v případě této operace jde především o váš vlastní psychický pocit. Měl jsem jednoho mírně obézního pacienta z Moravy, asi čtyřicátníka, ale vypadal na padesát. Měl před rozvodem, sebevědomí na nule, zbyly mu akorát peníze. Udělali jsme mu několik transplantací, kouty zmizely, po kolečku ani stopy. Nedávno jsem ho potkal – zhubl třicet

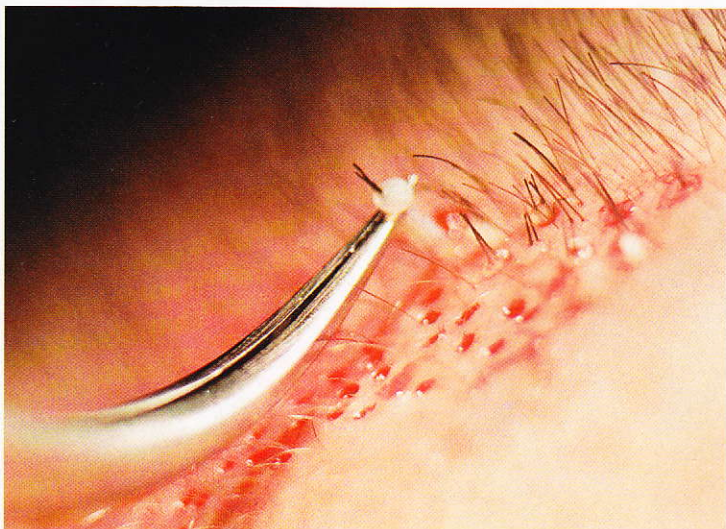
NENÍ PRAVDA, ŽE ZMĚNY NA MÉ HLAVĚ NIKDO NEZAREGISTROVAL – MINULÝ TÝDEN SI KAMARÁDKA VŠIMLA, ŽE JSEM ZAČAL ŠEDIVĚT

ky tváře, a když potká své známé, tak se podivují, co s ním je. Jen se chechtá, než jim řekne, že má přece nové vlasy. Oni se diví: Vlasy? Ty jsi přece vždycky měl spoustu vlasů! Chechtá se ještě víc, až nakonec ukáže občanku se svou fotografií z plešaté doby. „No jo, oni na to, tys měl fakt pleš a teď máš vlasy! Ale kdybys mi to neřekl, tak mě to fakt nenapadlo! Takže nečekejte

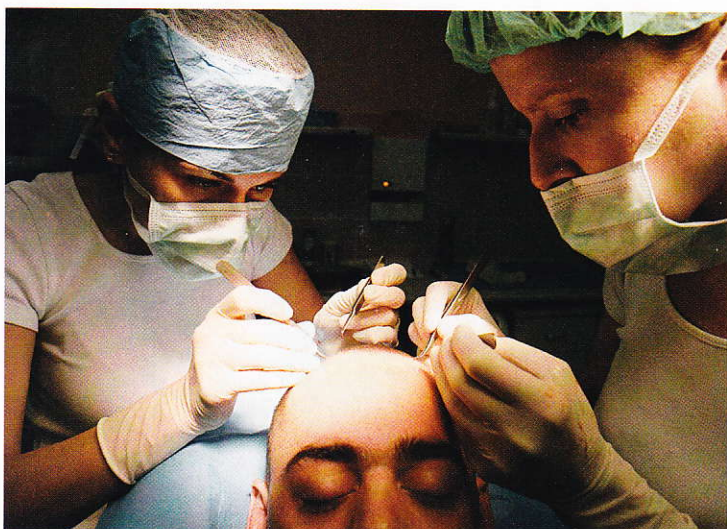
kilo, má novou přítelkyni a září sebevědomím. My nezachraňujeme lidské životy, ale za cenu minimální bolesti, protože se pohybujeme maximálně v hloubce pěti milimetrů a nepůsobíme jizvy, se snažíme pozvedávat lidské sebevědomí. A pokud se nám podaří čas od času vyspravit něčí osud, pak nám to přináší mnohem větší uspokojení než všechny peníze.“ →

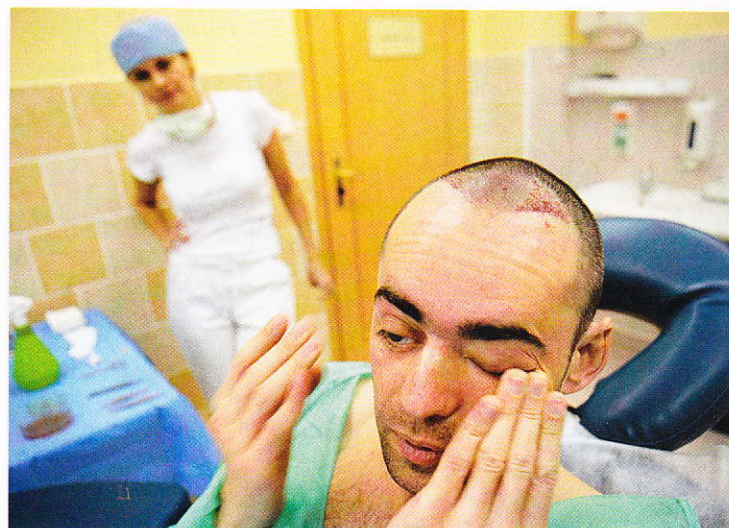
Teď už neztrácím krev zbytečně – tentokrát poslouží jako lepidlo pro vsazené štěpy

S rychlostí šicího stroje mi do hlavy sází pomocí dvou pinzet vlásky ze zátylku

Za necelou hodinu mi doktoři osázejí oba kouty, zatímco já sním o budoucnosti gigola

Navzdory bolestivým vpichům jsem operaci skoro prospal – ty prášky teda byly matroš!

Tvrzení o operaci bez jizev mohu potvrdit. Nikdo si sice na mně žádné změny nepovšiml, ale nikdo si také nevšiml, že bych podstoupil nějakou transplantaci. V tomhle ohledu udělala lékařská věda obrovský krok kupředu. Není to tak dávno, co pacienti po transplantaci vlasů vypadali jako po zásahu brokovnicí. Jen pro představu: to se vzal průbojník o průměru devíti milimetrů, ze zátylku se vystřílela bezmála centimetrová kolečka, která se nabouchala do lysé části hlavy – bez šití, s pevnou vírou, že si tělo už nějak poradí! A tělo si poradilo – někdy cizorodou kůži přijalo, jindy odmítlo, vlasové cibulky nedostaly potřebný čas, aby se v novém prostředí aklimatizovaly, takže ze sta devítimilimetrových koleček se často uchytila sotva polovina; zbytek uhnul. Bylo třeba přijít s lepším řešením. A tak se ze zátylku začaly vyřezávat celé kusy kůže o velikosti 10x2 centimetry! Vzniklý výkop se pak prostě stá-

hl stehy a pacient vypadal asi jako samuraj po neopatrném cvičení s mečem; pochopitelně už mu v místě odběru nikdy žádné vlasy nevyrostou. „Někdy na místě zbyla jizvička tenká jako hrot tužky, jindy silná i šest milimetrů, viděl jsem však i jizvu o velikosti dvou centimetrů, jednou dokonce tři jizvy nad sebou, každá půldruhého centimetru široká! Kůže je elastická, takže se sice časem opět natáhne, ale než se tak stane, chodí takový člověk neustále s hlavou zakloněnou k nebi,“ dělí se o zkušenosti z praxe primář Hajduk, zatímco listuji knihou s fotografiemi z donedávna běžných operací vlasů – za takový výsledek by se nemusel stydět ani hollywoodský maskér hororových filmů. „Popravdě řečeno, on taky každý neměl touto starší metodou odbírat vlasy tak, aby při tom nezajel hlouběji pod kůži a nepřetěl nějaké nervy a svaly,“ dodává věčně MUDr. Hajduk. Není divu, že i tahle metoda vzala brzy za své – zla-

tá Bierhanzlova slepičí mast Pipka, a to byl nějaký dryák!

Žijeme v době neustálé minimalizace, takže i kusy transplantované kůže se postupně zmenšovaly a zmenšovaly – už se počítalo v milimetrových prouzcích, ale pořád to ještě nebylo ono. Kůže vyříznutá ze zátylku se totiž obtížně vsouvala do skalpelem naříznutého čela – tvary a velikosti transplantátu často neseděly. Nakonec se tak dospělo až k aktuální metodě folicular unit extraction, která zatím dokáže přírodu imitovat nejlépe – přinejmenším vyříznutý kruh ze zátylku zapadá do kruhu vyseknutého v čele.

MILÁČEK ŽEN

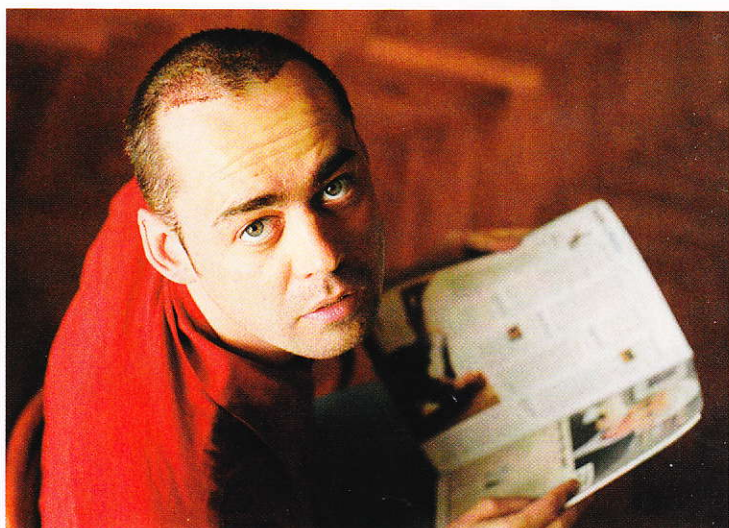
Od první operace uběhl rok, od zahušťovacího procesu další půlrok. Stojím před zrcadlem, v ruce fotografie svého tehdejšího vlasového porostu, naproti sobě odraz dnešní reality. Přeskakuji pohledem ze snímků na současnou podobu – je to změna! A velmi pa-

trná, doslova očividná! Jak je možné, že si toho nikdo nevšiml? Tedy abych byl úplně upřímný, jedna kamarádka si zrovna minulý týden všimla, že začínám šedivět. Prý to však působí šarmantně. Ale jak mohla ta sexy blondýna u vedlejšího stolku, kterou jsem včera během oběda doslova svlékal očima, přehlédnout mé háro? Brýle přece neměla! Že by ženy byly opravdu tak nevšímavé? Ale co, vem je čert! Důležité je, že já se někde uvnitř cítím mnohem lépe, tak nějak plnohodnotněji, vlasatěji. Čas, který teď každé ráno ztrácím u zrcadla v marné snaze přimět extra silným tužidlem své staronové rozhádané vlasy k poslušnosti, mi zdvihá sebevědomí. A má nová sebevědomí ze mě musí být doslova cítit – zrovna předevířím mi nabídl práci v rozhlase. Do San Franciska nepojedu! A co se týká žen ... každopádně internetové seznamky jsou dneska vysloveně trendy. **X**

P. S.: Vlasatý pětáctičátník hledá ...

Takhle vypadá můj zátylek den po operaci – vpichy pomalu mizí, o to víc však svědčí

Čelo, jako bych spal na kaktusu. Týden budu vycházet jen v noci a s kapucou přes hlavu.